

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea I

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

privind înființarea și funcționarea Registrului Electronic Național al Lucrărilor Științifice

Secțiunea a II-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, România dispune de două acte normative principale care reglementează drepturile de autor, proprietatea intelectuală și buna conduită în cercetarea științifică, prin Legea nr.206/2004 și Legea 8/1996. Cele două legi nu stipulează nicio prevedere pentru publicarea, în mod unitar, a tuturor lucrărilor științifice din România, astfel încât să se permită accesul liber la cunoașterea științifică realizată cu sprijinul financiar și tehnic al statului, cât și pentru a evita cazuri de fraudă academică.

Pe de-o parte, accesul liber la cunoașterea științifică, în special la cea care beneficiază de fonduri publice, reprezintă un deziderat din ce în ce mai important în mediile academice și societățile occidentale. Acest lucru ajută la dezvoltarea economică, socială și îmbunătățește actul educațional.

Pe de altă parte, România se confruntă cu o rată crescută a cazurilor de plagiat, de furt intelectual, susținut prin vânzarea lucrărilor științifice între studenții tuturor centrelor universitare din țară. O bună parte din lucrările de licență și dizertație din România sunt cumpărate, acest fapt ducând la o scădere generală a calității absolvenților învățământului universitar și conducând la apariția unei concurențe neloiale între studenții care cumpără lucrări și cei care lucrează pe cont propriu la realizarea cercetării.

De asemenea, infrastructura informatică din universități nu este proiectată în așa manieră încât să asigure o interconectivitate între materialul academic produs și stocat în fiecare centru academic. Astfel se pierde lucrări academice ce pot face obiectul unor cercetări de mare valoare în lumea academică, iar accesul la sursele informaționale deschise este îngreunat.

Nu în ultimul rând, apreciem o carență a surselor deschise în ceea ce privește activitatea academică a studenților și cercetătorilor din România, aceștia fiind izolați în spațiul virtual prin simplul fapt că nu există o platformă integrată, la nivel național, de colectare și publicare a tuturor lucrărilor cu conținut științific. Într-o societate a cunoașterii și a dezvoltării

surselor de tip "open data" este extrem de important ca persoanele să poată beneficia de accesul la informații științifice și la diseminarea lor în spațiul virtual

2. Schimbări preconizate

Propunerea legislativă urmărește să garanteze trei piloni fundamentali pentru viitorul educației și cercetării științifice:

1. Accesul liber la cunoașterea științifică. Prin aceasta se multiplică sursele de informare publice cu privire la lucrările științifice, se asigură o integrare unitară a tuturor lucrărilor într-un singur registru la nivel național și se facilitează căutarea mai simplificată a acestora.
2. Potențiala depistare a unor cazuri de plagiat. Prin posibila introducerea unui sistem antiplagiat în registrul electronic, lucrările cu conținut plagiat prin metoda „copy-paste” vor putea fi identificate mai ușor, pe baza materialului științific deja încărcat în registru și a informațiilor care se găsesc pe internet.
3. Sprijinirea cunoașterii deschise. Într-o societate a cunoașterii, nevoia de a distribui informația este mult mai importantă decât nevoia de a o deține. Dezvoltarea societății și a culturii politice din România se va face direct proporțional cu creșterea oportunităților cetățenilor în accesarea informațiilor de interes cultural, științific, artistic etc. Internetul oferă acces la surse aproape infinite de cunoaștere și trebuie utilizat în mod necondiționat și constructiv de către toți furnizorii de informații deschise.

3. Alte informații

Depozitarele și registrele electronice pentru lucrările științifice au deja o lungă tradiție în statele din Uniunea Europeană, America de Nord, Oceania și alte zone dezvoltate. În multe state, aceste registre funcționează în cadrul Bibliotecilor Naționale, integrând accesul la sursele fizice cu cel la sursele electronice, oferind oportunitatea unui acces deschis și liber la cunoașterea științifică, așa cum este statuat și în Declarația de la Berlin privind accesul deschis la cunoaștere, semnată de cele mai reputeate universități din lume.

În Franța, portalul electronic <http://these.fr> oferă acces, în funcție de autorizațiile oferite de autori sau deținătorii de drepturi, la toate tezele de doctorat susținute după anul 2006, precum și bibliografia cu toate tezele de doctorat susținute din anul 1985 și până în prezent.

În Marea Britanie, portalul electronic <http://ethos.bl.uk/>, administrat de Biblioteca Britanică, cuprinde majoritatea tezelor de doctorat susținute la universitățile din Regatul Unit, mare parte dintre acestea fiind cu acces nerestricționat, iar toate lucrările finanțate din fonduri

publice sunt în mod obligatoriu cu acces liber. De asemenea, marea majoritate a universităților britanice publică tezele de doctorat, masterat și, uneori, de licență, pe site-urile proprii.

În Republica Cehă, Legea educației naționale prevede obligația tuturor universităților de a oferi acces liber și gratuit, în format electronic, la toate tezele susținute în cadrul acestora, pe paginile de internet proprii.

În Italia, Conferința Rectorilor Universităților Italiene a emis în urmă cu trei ani un document prin care îndemna toate universitățile italiene să depoziteze toate tezele de doctorat în format electronic și să permită accesul online la acestea. În prezent, majoritatea marilor universități italiene au o platformă online care permit accesul electronic la tezele susținute în cadrul acestora. 75 din cele 77 de universități italiene au semnat Declarația de la Berlin. Totodată, prin Decretul Președintelui Republicii nr. 252/2006, instituțiile academice din Florența și Roma au obligația de a depozita tezele de doctorat și în format electronic, acestea fiind accesibile prin portalul <http://depositolegale.it>.

În Austria, portalul electronic <http://media.obvsg.at/dissdb> permite accesul la peste 73.000 de teze de doctorat, universitățile având obligația de a depozita informațiile bibliografice și abstractele și în format electronic, începând cu anul 2003.

În Belgia, toate universitățile din comunitatea francofonă au obligația de a depozita, în format electronic, tezele de doctorat susținute în cadrul acestora, acestea fiind accesibile prin platforma <http://bictel.be>, tezele putând fi citite în formă completă.

În Germania, Biblioteca Națională administrează portalul electronic <http://www.dissonline.de/eng/index.htm>, acesta oferind acces la toate informațiile bibliografice ale tezelor susținute în Germania și permite accesul la depozitele electronice ale universităților. Biblioteca Națională a Germaniei are cea mai mare colecție de teze electronice din Europa, cu peste 120.000 de documente.

În Olanda, platforma electronică NARCIS (narcis.nl) asigură accesul integrat la toate depozitele electronice ale universităților acreditate, precum și la o serie de documente și lucrări științifice publicate în format deschis de cercetători din această țară.

În Australia, Biblioteca Națională a Australiei administrează platforma electronică <http://trove.nla.gov.au/>, aceasta cuprinzând aproape un milion de teze.

În Brazilia, Biblioteca Națională a Braziliei administrează platforma <http://bdtd.ibict.br/> care cuprinde toate tezele și dizertațiile susținute în universitățile acreditate din Brazilia.

În Canada, Biblioteca și Arhivele Canadei administrează baza de date națională cu tezele de doctorat susținute la universitățile din Canada, accesibile la <http://www.bac-lac.gc.ca/fra/services/theses/Pages/theses-canada.aspx>

Secțiunea a III-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Estimăm că impactul macro-economic al proiectului va fi destul de redus, dar acesta va ajuta la creșterea accesului entităților private și publice la cunoașterea științifică, putând, în anumite condiții, contribui la dezvoltarea economică și tehnologică.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Impactul asupra mediului de afaceri va fi, cel mai probabil, limitat și pozitiv, permițând companiilor private să aibă acces la lucrări științifice care, în condițiile legii, ar putea să le permită dezvoltarea de noi produse și servicii.

3. Impactul social

Estimăm că impactul social va fi semnificativ. Asigurarea accesului liber la lucrări științifice finanțate din fonduri publice, precum și la tezele și dizertațiile susținute în universitățile acreditate, în condițiile stabilite în propunerea legislativă, va contribui la o creștere a încrederii în sistemul educațional, o creștere a credibilității cercetării românești și ar putea duce la o evitare a plagiatului, care reprezintă un subiect de interes pentru societate.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

Secțiunea a IV-a

Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Implementarea inițială a prevederilor propunerii legislative, în special crearea platformei online și a registrului electronic, va avea un impact extrem de redus asupra bugetului de stat, iar în cazul în care este posibilă accesarea de fonduri europene, aproape inexistentă. Pe termen lung, cheltuielile de administrare a platformei se vor reduce, iar bugetul Bibliotecii Naționale nu ar trebui să fie afectat în mod semnificativ, în special dacă platforma va fi integrată în website-ul actual.

Secțiunea a V-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Propunerea este în întregime compatibilă cu legislația comunitară în materie, urmărind să îndeplinească unul din obiectivele Programului Horizon 2020 al Uniunii Europene.

Prin Recomandarea 2012/417/EU, Comisia Europeană invită statele să reglementeze accesul liber la cunoașterea științifică, să stabilească obiective concrete, să implementeze planuri și să ofere finanțarea necesară.

Secțiunea a VI-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Propunerea legislativă a fost transmisă universităților de stat acreditate în România, Fundației pentru o Societate Deschisă și altor organizații neguvernamentale.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Universitățile au fost consultate cu privire la această propunere legislativă din considerentul că prin prezenta lege ar deveni actori care vor avea obligația de depozitare în format electronic a lucrărilor.

Fundația pentru o Societate Deschisă a fost consultată cu privire la această propunere legislativă având în vedere interesul acesteia pentru tematica propunerii, în sensul oferirii accesului liber la cunoaștere.

3. Consultările organizate cu autoritățile publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind consultarea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a VII-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Propunerea legislativă a fost transmisă pentru informare și comentarii către un număr de organizații neguvernamentale.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a VIII-a

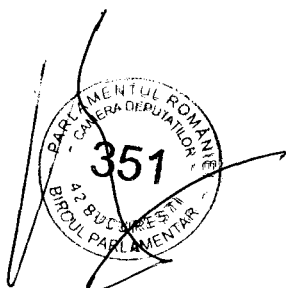
Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Biblioteca Națională a României va administra registrul și platforma electronică și va asigura îndeplinirea procedurilor de depozitare, conform propriilor norme interne.

Fața de cele prezentate, a fost elaborat prezentată propunere legislativă, pe care o supunem Parlamentului României spre dezbateră și adoptare.

Inițiatori,

Inițiatorii propunerii legislative:

LEGE privind înființarea și funcționarea Registrului Electronic Național al Lucrărilor

Științifice

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup	Semnătura
1	STURZU MIHAIL	PSD	
2	NICHITA CRISTINA	PSD	
3	NITA CONSTANTIN	PSD	
4	PANA ADRIANA DOINA	PSD	
5	PODARA GABRIELA	PSD	
6	STANCIU ZISU	PSD	
7	Tudora Violeta	PSD	
8	Khrainsani Camelia	PSD	
9	INTOTERO NATALIA ELENA	PSD	
10	Nistor Secundeclin	PSD	
11	POVICI FLORENTIN	PSD	
12	SARBU IOAN	PSD	
13	HORHOU LILIA	PSD	
14	MARCOCI VLAS	PSD	
15	ARXEME IONEL	PSD	
16	Aurelia CRISTEA	PSD	
17	GABRIELA CRESTI	PSD	
18	VOINETA FLORENTA	PSD	
19	SUCIU V. DANIEL	PSD	
20	COSMIN NECUILA	PSD	

Inițiatorii propunerii legislative:

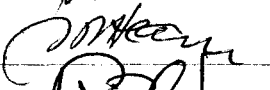
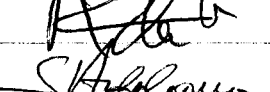
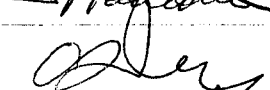
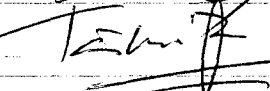
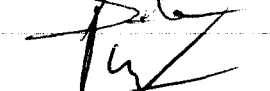
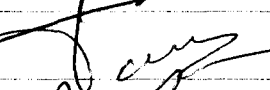
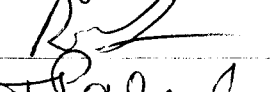
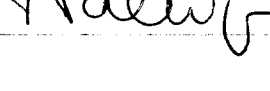
LEGE privind înființarea și funcționarea Registrului Electronic Național al Lucrărilor

Scientific

[illegible]

Inițiatorii propunerii legislative:

LEGE privind înființarea și funcționarea Registrului Electronic Național al Lucrărilor Științifice

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup	Semnătura
1.	Raluca Turcan	PNL	
2	Olesan Ion	PNL	
3	ZCATI RADU	PNL	
4.	ARSELEANU Sandra - Maria	PNL	
5	DUMITRU OVIDIU IOAN	PNL	
6	TAMHIAZ ION	PNL	
7	CAZAN MIRELA	PNL	
8	Bășan St. Agr.	PNL	
9	Iordanescu George	PNL	
10	Dăscălu Constantin	PNL	
11	Năzăre Alexandru	PNL	
12	CEZAR PRADA	PNL	
13	IONESCU GEORGE	PNL	
14	BOGNICEVICI CLAUDIA	PNL	
15	Uchiște George	PNL	
16	LUCIAN BOSE	PNL	
17	TUSA DIANA	PNL	
18	Măcișă aliculina	PNL	
19	ROTARU RĂZVAN	PNL	
20	Paleologu Theodor	PNL	

**LEGE privind înființarea și funcționarea Registrului Electronic Național al Lucrărilor
Științifice**

[illegible]